

...and that government of the people, by the people, for the people, shall not perish from the earth."

—Abraham Lincoln

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN
CATHOLIC PRESS SOCIETY
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Telephone Canal 8010-8011
The most influential Lithuanian Daily
in America

No. 221

3c a Copy

Chicago, Ill., Antradienis, Rugsėjo (Sept.) 22 d., 1942

Kaina 3c

Vol. XXVI

US. lakūnai daužo japonų bazes

VOKIEČIAI SUNKIAJA ARTILERIJA APŠAUDO STALINGRADĄ; MATYT, RENGIAS ŠTURMUOTI

Bet raudonoji armija ir darbininkai nepaduoda pozicijų; miestas — griuvėsiai

MASKVA, rugs. 21.—Neįstengdami paprastomis jėgomis paimti Stalingrado, kurio didelės dalys jau išgriautos, vokiečiai sunkiaja artillerija iš tolokų savo pozicijų pradėjo miestą bombarduoti. Tas reiškia ne tik, kaip tik tą, kad vokiečiai rengiasi šturmu pulti ir paimti miestą. Ar jiems tas galės pavykti, tai didelis klausimas. Nors Stalingrado gynėjai yra nusikamavę,

tačiau jie visose miesto dalyse stipriai laikosi. Raudonajai kariuomenei padeda tūkstančiai darbininkų, kurių fabrikai sugriauti, ginti miestą. Vietomis šie įginkluoti darbininkai sukelia didelius nuostolius vokiečiams, gerokus galus juos atblokdami.

Vokiečių sunkiosios artillerijos šoviniai net žviegdami raižo miesto padanges ir kritę išrausią milžiniškas duobes žemėje.

Kai kuriose Stalingrado gatvėse tarp griuvėsių stūkso vokiečių kareivių kalvos. Gyvieji vokiečiai, anot pranešimų, nesirūpina žuvusiųjų saviškius pašalinti.

Čia pripažįstama, kad šiaurvakariu priemiestyje nuo vieny namų iki kitų vyksta kruvinos kovos.

Sovietų karo vadovybė praneša, kad ir kituose Rusijos karo frontuose vokiečiams nesiseka. Vienur jie sulaikomi, kitur su dideliais jiems nuostoliais rusų kontratakais atmušami.

(Reuter depeša Londonui praneša, kad iš Stalingrado seniau visos moterys su vaikais pašalintos. Tačiau visi sveiki vyrai pašaukti frontan).

Muniche sukelta eilė gaisrų

LONDONAS, rugs. 21.—Britų lakūnai keturių tonų bombomis atakavo Munichą — žinomą nacių partijos gimtinę vietą. Taip pat atakuotas ir Saaro slėnis.

Pranešta, kad Muniche sukelta eilė gaisrų, kurie nakty per šimtą mailių buvo matomi. Net Šveicarijoje girdėta griausmingi bombų sprogdimai.

AMERIKIEČIAI TURI DAUGIAU AUKOTIS, NEGU BRITAI, SAKO KARO GAMYBOS GALVA

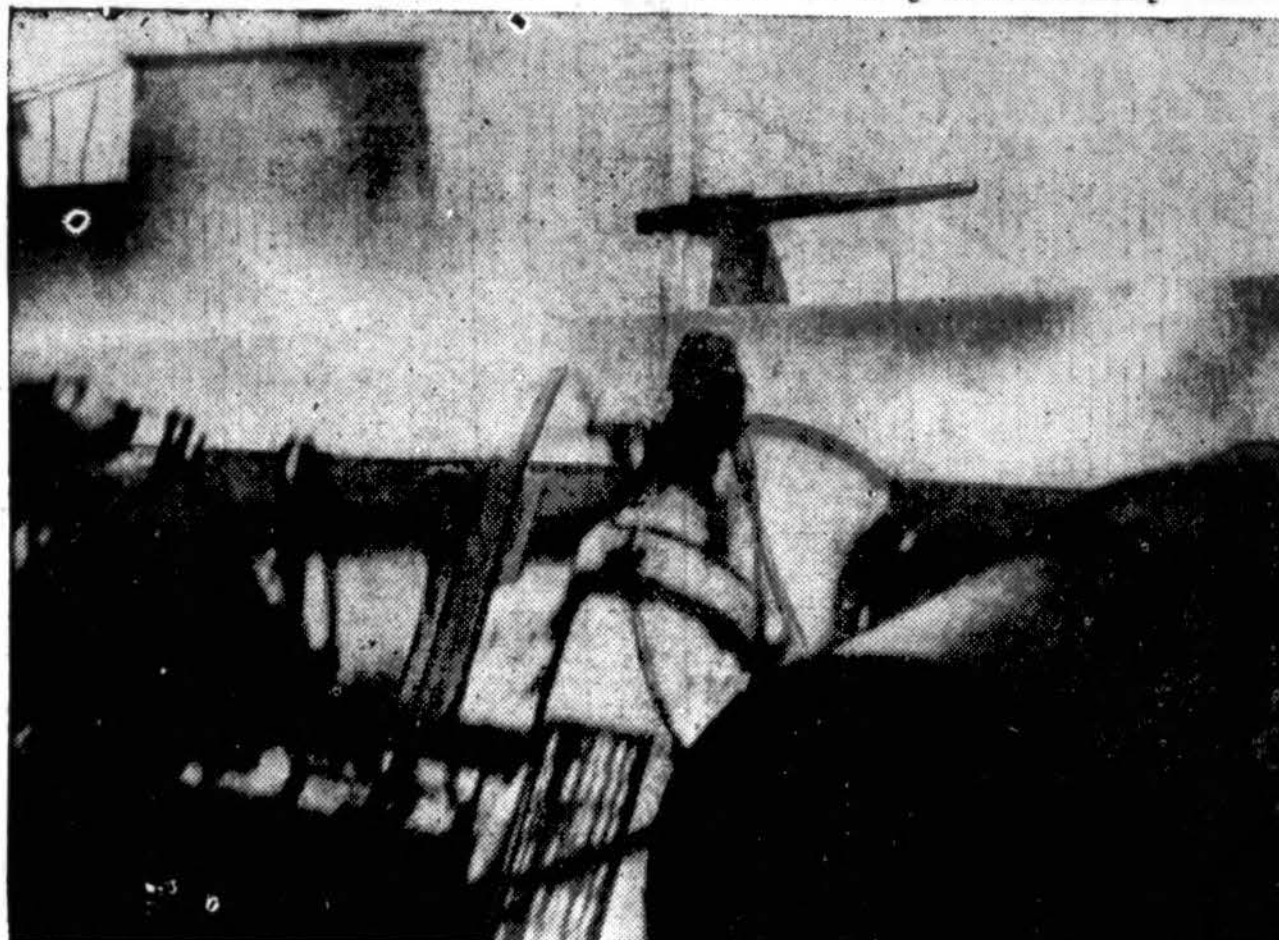
KANSAS CITY, Mo., rugs. 21.—Amerikos Legijono suvažiavime kalbėjo Donald M. Nelson, karo gamybos board pirmininkas.

Jis pareiškė, kad U. S. gyventojai turi palaipsniui įprasti prie žemesnio gyvenimo standarto, kad laimėti karą.

Anot jo, amerikiečiai šio karo metu turi net daugiau aukotis, negu britai.

Amerikai maisto nepri-

KANADOS NAIKINTUVAS SUDOROJO NACIŲ SUBMARINĄ

(„Draugas“ Acme telephoto)

Vokiečių submarinas, šautuvas ir dalis „hatch“ matoma užpakaly Kanados destroyerio Assiniboine, kuris buvo užtiktas kur nors Atlante ir užgautas. Dauguma submarino igulos suimta. Kai kurie užmušti.

RELIGINĖ LAISVĖ BUS SVARBIAUSIAS RAMYBĖS PAGRINDAS POKARINIAM PASAULIUI

WASHINGTON, rugs. 21.—Religinė laisvė po karo turės būti svarbiausias pagrindas geresniam pasauliui, pareiškia Office of War Information savo išleistoj brošiuroj, kurioje apibūdinamos keturios pokarinės laisvės. Sako, nacių iškelta politinė religija turės griūti, nes žmonių galvosena visgi nėra tiek daug nublukusi. Milijonai nacių sekėjų pasijus skaudžiai apgaudi nėjami. Nacių politinė religija neduoda žmogui laisvės ir ne užtikrina jam nė kokios ramybės. OWI pareiškia, kad religinė laisvė nėra kokia tai valstybės dovana arba malonė žmogui. Ji yra moralinis šaltinis, tviskęs iš žmogaus sielos gelmių. Ir tai pati valstybė turi pripažinti, jei jai rūpi tautos ir šalies laimingesnė ateitis.

Ašies valstybės pretenduoja, kad joms priklauso ne tik žmogus, bet ir jo sąžinė, sakoma brošiuroje. Tad ir nei-

nuostabu, jei naciai bando atsimesti nuo krikščionybės, kurios mokymai nacių idealams priešingi.

Nacių valstybės brošiuroje vadinama „naujoji pabaiza“, kadangi valstybės vadovas virsta stačiai garbinimo objektu, o individas yra niekas daugiau, kaip tik visuomenės kraujo kūnelis (atomas)

Viva North America! Šaukia brazilai

SAO PAULO, Brazilija.—Čia įvyko Brazilijos ketvirtasis tautinis Eucharistinis kongresas. J. A. Valstybių katalikus kongrese atstovavo Erie dioclezijos vyskupas John Mark Gannon. Paskutinę kongreso dieną vakare vyskupas Gannon kalbėjo į gausingas brazilų katalikų minias. Jam baigus pasipylė griausmingi šauksmai „Viva North America!“

Sventasis Tėvas Pijus XII iš Vatikano per radiją kalbėjo kongresui portugališkai. Daugiau kaip 600,000 katalikų susirinko klausyti popiežiaus kalbos ir gauti apštalioską laiminimą.

Popiežiaus atstovu kongrese buvo apaštališkas nuncijus Brazilijai arkivyskupas B. A. Masella.

Septyni armijos lakūnai užmušti

BLAIRSTOWN, N. J., rugs. 21.—Blue kalnuose nukrito ir sudegė didelis armijos lėktuvas. Septyni lakūnai užsimušė.

Vichy užsaldo darbus, registruoja bedarbius

VICHY, Prancūzija, rugs. 21.—Vyriausybė praeitą savaitę paskelbė nuosprendį, kuriuo visus prancūzus, vyrus ir moteris įpareigoja privalomajam darbui. Darbo prievolėn įjimi visi vyrai tarp 18 ir 50 m. amž., o moterys—nuo 21 iki 35 metų. Nuosprendžiu neličiami tik sergantieji.

Dabar vyriausybė paskelbė anam pirmajam priedinį nuosprendį. Įsakoma visiems bedarbiams prancūzams vyrams ir moterims per 15 dienų įsiregistruoti. Turi registruotis ir tie, kurie dirba trumpiau kaip 30 valandų per savaitę. Matyt, vyriausybė bandys bedarbiams parūpinti darbą, o trumpai per savaitę dirbantiems rasti pilnutinius darbus.

Be to, priediniu nuosprendžiu uždrausta darbininkui pamesti turimą darbą, arba darbininką pašalinti ir darbininkus samdyti be darbo ministro leidimo.

Čia neslepama, kad prancūzų darbininkų perviršis teks Vokietijai. Tuo sumetimu ir nuosprendžiai išleidi.

Maisto kainos 40 nuoš. per vienerius metus

WASHINGTON, rugs. 21.—Senate šiandien iškelta aikštėn, kad per nepilnai vienerius metus J. A. Valstybėse maisto kaina 40 nuošimčių padidėjo. Štai, kur infliacijos pavojus, nurodyta.

TREČIOJI DIENA SAJUNGININKŲ LĖKTUVAI GRIAUIA JAPONŲ ĮSITVIRTINIMUS N. GVINEJOJ

Solomon salų zonoje sąjungininkai laukia naujos japonų ofensyvos

GEN. MACARTHUR STOVYKLA, rugs. 21.—Amerikiečiai ir sąjunginių valstybių lakūnai šiandien jau trečia diena kaip daug japonų bazių Naujojoje Gvinejoje ir apylinkėse ir nesustiduria stipresniu japonų orinių jėgų pasipriešinimu. Anot pranešimų, nepaprastai skaudūs smūgiai teko japonams Buna, Lae, Kokoda ir kitose bazėse.

Numatomi dideli kare vyrų nuostoliai

KANSAS CITY, Mo., rugs. 21.—Leit. gen. Ben Lear, antrosios armijos vadas, kalbėjo Amerikos Legijono suvažiavime. Jis legijonieriams pareiškė, kad Amerikos nuostoliai šiame kare gal sieks du milijonus, arba iki trijų milijonų vyrų. Jis sakė, kad reikia pripažinti šią karčią tiesą, kadangi karas apima visą pasaulį ir jo laimėjimui reikės nepaprastai daug pašiukoti. Laimėjimas turi būti pilnutinis. Tas gi reikalauja didelių aukų.

Per pirmąjį pasaulinį karą Amerika turėjo armijoje ir laivynė 53,381 vyrų nuostolių—nukautaisiais ir mirusiais nuo žaizdų.

Reikalauja daugiau išlaidų laivynui

WASHINGTON, rugs. 21.—Prez. Rooseveltas kongreso reikalauja skirti daugiau išlaidų laivynui—2,731,164,307 dol., jėmus 100 milijonų dolerių įginkluoti prekinius laivus. Didžiausia suma—960 milijonų dolerių, skiriama aeronautikos biurui.

Britai vartoja butelius-bombas

LONDONAS, rugs. 21.—Britų lakūnai ima vartoti naujos rūšies gaisrams sukelto bombas, kurios atrodo kaip lemondado buteliai su gelsvu skysčiu. Kai išmestas butelis sudūžta, iš to skysčio pasireiškia liepsnos.

LONDONAS, rugs. 21.—Admiralito pirmininkas lordas A. Y. Alexander pranešė, kad Anglija pasistatė ir tarnybon siūnia du kovinius po 35,000 tonų laivus „Anson“ ir „Howe.“ Šie jūros milžinai per šį karą su- loš svarbų vaidmenį.

Naujojoje Gvinejoje japonų veržimasis link Port Moresby sulaikytas už 30 mailių ir mūšiai apsisotė. Tik priešakinės sargybos apsišaudė.

WASHINGTON, rugs. 21. Žiniomis iš Solomon salų, tenai amerikiečiai laukia kažko nepaprasto. Amerikiečių jėgos sustiprintos, nes gauta informacijų, kad ten japonai visomis savo galimomis jėgomis susimes ofensyvą. Marynai ir kiti pasirengę ir tik laukia susidurti su japonais. Sakoma, japonai susilaukė daugiau savo lėktuvų.

Legionas neduodas čarterių negrų postams

KANSAS CITY, Mo., rugs. 21.—Amerikos Legijono suvažiavime negras karo veteranas iš St. Louis Ambrose Page iškėlė skundą prieš Legijoną, kad jis neduoda čarterių negrų veteranų postams Arkansas, Florida, Louisiana, So. Carolina ir Texas valstybėse. Jis klausė, kas įvyko su įteikta tuo klausimu rezoliucija.

Vidaus organizacijos komitetas pranešė, kad rezoliucija perduota konstitucinių amendentų komitetui, o šis paaiškino, kad rezoliucija gauta vėlai ir todėl nepakliuvus suvažiavimo raporte.

Dėl to kilusius argumentus nutraukė nacionalinis komandierius Lynn U. Stambaugh liepęs tą rezoliuciją gražinti vidaus organizacijos komitetui.

Trys žuvo su bombonešiu Indianoj

GREENCASTLE, Indiana, rugs. 21.—Netoli nuo čia farmoje nukrito armijos bombonešis. Trys lakūnai žuvo.

NEW YORK.—Iš Maskvos pranešta, kad Kaukazo fronte žuvęs žymus vokiečių gen. von Kleist. Iš Berlyno per radiją tai nuginėjama.

CAIRO.—Sąjungininkų bombonešiai atakavo Tobruką ir Gardiją. Tobruke sukelto gaisrai.

OTTAWA.—Pranešta, kad Kanados naikintuvas Ottawos nuskendo su 112 vyrų igulos.

Visi darbininkai prezidento kontrolei

WASHINGTON, rugs. 21.—Senatorius Lister Hill (dem. Ala.) senate iškėlė bilių, kuriuo prezidentui pripažįstama teisė karo metu koordinuoti visą šalies vyrių karo pastangoms ir darbams karo pramonėse.

Kitais žodžiais—prezidentui pripažįstama teisė karo metu mobilizuoti visus vyrus karo tarnybai ir karo darbams.

MŪSŲ GYVENIMAS IR DARBAI

Kingston, Pa., lietuvių bažnyčiai 40 metų

Kingston, Pa. — Kingstoniečiai subruzdavo darbuotis, kad šv. Marijos bažnyčios 40 metų sukaktį šauniai paminėti. Tuo tikslu rengia didžiulį bazarą, kurio pelnas eis bažnyčios remontui ir pagražinimui, ir sukurtyvini bankietą, kuris įvyks sekmadienį, lapkričio 22 d.

Šis tas iš bažnyčios istorijos

1901 metais, sudegus Plymouth lietuvių katalikų bažnyčiai, Kingstono, Edwardsvillės, Luzernės ir kitų gretimų kolonijų lietuvių katalikai pradėjo masyt ir kalbėt apie įsteigimą parapijos, į kurią būtų arčiau ir patogiau priklausyt. 1902 m. vasario 4-tą grupė vietos lietuvių katalikų sutarė ir išrinko Antaną Dambrauską ir Vincą Juodzevičių vykti pas Scrantų vyskupą Hoban naujos parapijos ir bažnyčios reikalui. Vasario 6-tą susirinkime pranešta vyskupo patarimas surašyti Edwardsvillės, Luzernės, Bradricko ir Moltby lietuvių ir tą sąrašą pridut vyskupui.

Steigiamasis parapijos susirinkimas įvyko vasario 23 d., 1902 m. Tą dieną išrinktas komitetas rūpintis parapijos reikalais: Silvestras Paukštis — pirmininkas; Motiejus Motiejūnas — sekretorius; Mikas Pečiukonis — išdėstas; Pranas Burba ir Adomas Juodzevičius — išdėstas; A. Vaitulionis — vice pirmininkas; Stasys Tamulis — antras sekretorius; kolektorai: Edwardsville — Juozas Kolis, Petras Purinskas, Martynas Balevičius ir Domininkas Vitkauskas; Luzerne-Moltby — Vincas Žilinskas, Vincas Valaitis, Jokūbas Binkas, Mikas Janulevičius. Suieškoti lotus bažnyčiai buvo išrinkti: Jonas Dzidolikas, Vincas Juodzevičius, Petras Bužinskas, Antanas Remeikis, Adomas Dambrauskas, Jurgis Slankauskas. Parapijai parinkta vardas — Panelės Švenčiausios Apreiškimo.

Balandžio 1, 1902 m., nutarta paimti lotų prie Skocum St. bažnyčiai. Rugsėjo 30, 1902 m. nutarta prašyti parapijai kunigą kleboną.

Lietuvių veikimas parapijoje

Šių metų rugsėjo 13 d. šv. Marijos parapijoje gyvuojausiu dr-jų susirinkę atstovai galutinai nutarė, kad lapkričio mėnesį iškilmingai paminėti du mūsų parapijoje įvykius: 1) kun. J. V. Inčūros 25 metų klebonavimo ir 2) 40 metų nuo įkūrimo ir pastatymo bažnyčios.

Dvasinis šių įvykių minėjimas bus dviejų savaičių misijos, po vadovybės Tėvų Pranciškonų. Iškilmingas bankietas lapkričio 22 d.

Taip pat minint šiuos įvykius specialiai bus pagerbti mūsų parapijos nariai, tar-

naujanti šios šalies armijoje. Jų garbei bus iškelta prie bažnyčios vėliava ir bažnyčioje bus laikoma tarnybos vėliava. Iki šiol iš mūsų parapijos tarnaujančių yra apie 165. Tai tiek jau turėsime žvaigždžių vėliavoje! Tam tikslui mūsų parapijai Juozas B. Šaliūnas padovanojo gražią didelę 5x9½ pėdų amerikonišką vėliavą. Susirinkusieji jam nuoširdžiai padėkojo už brangią dovaną. Tarnybos vėliavą įsigys patsai sukakties minėjimo komitetas.

Susirinkime dalyvavo šių kuopų ir draugijų atstovai: LRKSA 1, 34 ir 209 kp., SLA 1 ir 85 kp., parapijos choro, šv. Vardo, Merginų Šėdalicijos, Ladiės Aid ir šv. Rožančiaus dr-jų.

Laikinasis Komitetas, kuriam vadovavo muz. J. J. Šaučiūnas ir sekr. I. Kadžiūtė tapo perorganizuotas ir išrinktas pastovus komitetas iš šių asmenų: pirm. V. Kamarauskas, vice pirm. N. Masonienė, sekr. J. B. Šaliūnas, išdin. Juozas Kraužlis.

Spaudos komisija. Pirm. Jonas J. Šaučiūnas, Irene Kadžiūtė, Vikt. Lekeckas. Skelbimų: pirm. adv. J. Nanorta, Ieva Baron, Ona Basanavičiūtė, V. Dubauskas ir J. Paralis.

Bankietas: A. Matulevičienė, Mrs. D. Roman ir Mary Basanavičiūtė.

Šiuo laiku mūsų bažnyčioje eina dalymai (maliavojimo) darbas. Tą darbą finansuoja veiklių parapijos moterų grupė susitelkusių Ladiės Aid draugijoje. Darbas didelis ir brangus. Užtad dartinis komitetas išvien su Ladies Aid dr-ja, kitaip tariant, visi bendrai rengs trumpą bazarą lapkričio mėnesio pabaigoje. Čia pat išrinkta bazaro komisija: pirm. J. J. Šaučiūnas, Ad. Kaduškevičius, Mrs. Nelie Masonis, Mrs. D. Roman, Mrs. Loreta Skamer.

Visų komisijų nariai entuziastiškai pasiryžo nuoširdžiai padirbėti savo parapijos naudai.

Atimk varpų širdį — atimk ir jo veikimą. Ir žmogus be meilės yra lyg negyvas statbas.

GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA ALŲ, bet, prie to, išdėstas nupirkti dar geresnį alų, kurį užvardino NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.

LEO NORKUS, Jr.
DISTRIBUTOR
OF
Ambrosia & Nectar BEERS

Urmo (wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

U. S. Treasury Department. — Courtesy N. Y. DAILY MIRROR

Didžiulis pergalės mitingas

Brooklyn, N. Y. — Rugsėjo 20 d., Havemeyer gatvės aikštėje, prie Apreiškimo parapijos bažnyčios, įvyko didžiulis New Yorko lietuvių susirinkimas — Lithuanian American Victory Rally. Susirinkimą sušaukė Lietuvių Amerikiečių Komitetas Karo Bonams platinti. Jo tikslas — parodyti Valstybės Iždo Departamentui, kaip gausiai vietos lietuvių remia Amerikos karo pastangas.

Susirinkimo programa buvo labai įvairi — chorai, be nari, tautiški šokiai, gili kalbėtojai. Programos pildytųjų tarpe buvo svečių artistų iš judomųjų paveikslų teatro padangės. Programos vedėjo buvo Juozas Boleja (Bulevičius), radio ir Paramount žinių pranešėjas. K.

Kun. St. Stonis i Secaucus, N. J.

Kun. St. Stonis, žymus katalikų veikėjas, praėjusį šeštadienį paskirtas kapelionu didelėje turtingoje katalikų parapijoje Secaucus, N. J. Lietuviai, kuri mėgdavo malonią kun. Stonio asmenybę, gailisi jo netekę. Be to, patirijotais, toks intelektualas, kokių yra kun.

Tautinės Tarybos Posėdis

Prof. K. Pakštas, Lietuvių Kultūrinio Instituto direktorius ir Lietuvių Tarybos generalinis sekretorius, dabar gyvena Worcester, Mass. Ten jis mano būti iki rugsėjo 27 dienos. Prof. K. Pakštas Rytuose numato sušaukti Lietuvių Tautinės Tarybos narių, gyvenančių Rytuose, posėdį.

Prof. K. Pakštas į Chicago žadą grįžti apie spalio 3-5 dieną.

DR. G. SERNER

LIEUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius.
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
Kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Trečiadienį ir Sekmad. pagal sutartį

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Ofiso tel. VIRginia 0086
Residencijos tel.: BEVerly 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1-3 ir 6-8:30 P. M.
Trečiadieniais pagal sutartį.
Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GHOvelly 0617
Ofiso tel. HEMlock 4648

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val.: 2-4 ir 7-9 vak.
Ketvirtadienį ir Nedėliomis susitarus.
2423 West Marquette Rd.

DR. STRIKOLIS

PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Ofiso tel. YARDS 4787
Namų tel. PROspect 1936
Tel. YARDS 5921.
Res.: KENwood 5107.

DR. A. J. BERTASH

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street

STALINGRADUI KRITUS, DAR LIEKA KITI RUSŲ PRAMONĖS CENTRAI

Jei Hitleris paims Stalingradą, tai jis turės tris iš 20 svarbių Rusijos pramonės centrų. Du, iš tų trijų centrų, palyginus yra maži.

Sakoma, kad vokiečiai per keturiolika mėnesių nėra perdaugusia užėmę žemių. Tiesa, vokiečiai užėmė tokius plotus, kur gyveno 77,000,000 žmonių, bet Rusijos pranešimai sako, kad 37,000,000 rusų gyventojų iš tų vietų pabėgo, kad nacionalai negalėtų jais pasinaudoti kaip rėmų darbo jėgomis, daugiausia tai karui tinką vyrai.

Hitleris šią vasarą yra paėmęs Karkohov—Rostov pramonės centrą, tai vienas iš didesnių grobių. Mažesnis grobis buvo pereitą vasarą, tai Kiev.

Reikia atsiminti, kad ru-

sai turi keturius didelius ir 13 (neskaitant Stalingrad) mažesnių pramonės centrų. Didelių centrų yra Maskva ir 750 mailės nuo Maskvos rytus, skersai Uralo, tris apylinkės pramonės centrų yra rytus, ten reikėtų Hitleriui žygiuoti 800 ir 1,000 mailių.

Likusieji rusų pramonės centrai yra gerai pastatyti ir daug dalykų gamina karko mašinai. Taigi Stalingradui kritus, dar rusai galės vokiečiams smūgius suduoti iš kitų vietų.

LONDONAS. — Britų kariuomenė jau tik už 50 mailių nuo Madagaskaro sostinės.

Kur nėra išmanymo, ten nėra nė jėgų. (Emerson).

DR. SELMA SODEIKA, O. D.

AKIS IŠTIRINDA
AKINIUS PRITAIKINA
Ofise randasi kiti patalysmo metodų įrenginiai akims, kurioms akinių pagalba neužtenka.
VALANDOS:
Nuo 10 iki 5 val. kas dieną.
Antradienio ir ketvirtadienio vakarais.
137 No. Marion Street
Oak Park, Illinois
(Prie kampo Lake St.)
Telephone: — EUCLID 906.
— REZIDENCIA —
1441 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Tel.: Cicero 7681

Būkit Malonūs SAVO AKIMS!

Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokite jas, leisdami išgaminuotai jas moderniausia metodu, kuria regėjimo mokslas gali suteikti.
35 METAI PATYRIMO prietaisais akims, kurie pašalina visų akių įtempimą...
Dr. John J. Smelana
Dr. J. J. Smelana, Jr.
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampas 18th
Telefonas: CANal 0623, Chicago
OFISO VALANDOS:
Kasdien 9:30 a. m. iki 6:30 p. m.
Trečiadienį ir Sekmad. 9:30 a. m. iki 7:00 p. m.

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West Cermak Rd.
Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Sekmad., Trečiadienį ir Sekmad. vakarais ofisas uždarytas.
REZIDENCIA:
3241 West 66th Place
Tel. REPhile 7868
Tel. CANal 0257
Res. tel.: PROspect 0659

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Residencija: 6600 So. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 popiet
6 iki 9 val. vakare

Kad būtume nuoširdūs, mes pirmiausia turime būti teisingi, mes pirmia turime turėti medžiagos, kuriai galėtume taikyti papuošalus.
MORE.

"Darbai parodo meilės jėgą" (Goethe).

PRIVATINIS PIANO PAMOKOS

DUODAMOS JUSŲ NAMUOSE
Dorothy Davey
Mokina, vartodama pasaulio atsižymėjusio muziko ALBERTO JONAS
Mokymo Techniką.
Dėl pasitarimo šaukit sekandiai
DREXEL 3923

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. P. ATKOČJUNAS

DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
Valandos: 10-12 ryto, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais
Valandos: 3 — 8 popiet.

DR. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2158 West Cermak Road
Ofiso tel. CANal 2345
Ofiso val.: 2-4 ir 7-9
Sėdėdį pagal sutartį.
Res.: 7004 So. Fairfield Avenue
Res. tel.: HEMlock 3150

DR. G. VEZELIS

DANTISTAS
4645 So. Ashland Avenue
arti 47th Street
val.: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.
Sėdėdį pagal sutartį.

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 So. Western Ave.
OFISO VALANDOS:
Popiet nuo 1 iki 3 val. vak. 7 iki 9
Nedėliomis pagal sutartį

DR. PETER J. BARTKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1913 So. Halsted St.
OFISO VALANDOS: 2-4 ir 7-9
ir pagal sutartį.
Sekmdieniais taipgi pagal sutartį.
Res. telefonas SEEley 0434.

DR. S. B. PALUTSIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Kamp. 15tos gat. ir 49th Ct.
OFISO VALANDOS:
2 iki 4 popiet 7 iki 9 vakare.
ir pagal sutartį.
Res. 1625 So. 50th Avenue.
Tel. Cicero 1484

DR. EMILY V. KRUKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Rez. Tel. LAFayette 0094
Jeigu Neatsiliepa —
Šauk KEDzie 2868
VALANDOS:
Pirm., Antr., Ketvir. 6 iki 9 vak.
Penkt., Šeštad. 8:30 iki 9:30 vak.
Sekmad. Pagal Sutartį

Tauta, kuri nesirūpina savo garbe, niekam neverta. (Schiller).

ADVOKATAS

WHITNEY E. TARUTIS

ADVOKATAS
Centrinis Ofisas:
3133 S. HALSTED ST.
(Lietuvių Auditorijoje)
VALANDOS: Nuo 1-mos iki 8-tos
valandos vakare.
Telefonas CALumet 6877
134 N. LA SALLE ST.
Room 2014 Tel. STAto 7573

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1230

Ofiso Tel. Central 1824
Valandos: 9 ryto iki 4 popiet.

Kitomis valandomis pagal sutartį

LIETUVIS DAKTARAS OPTOMETRISTAS

Pritaikina akinius atsakomai ir prietaisus kainą.

JOS F. BUDRIK

KRAUTUVEJE
3241 So. Halsted St.

Telefonas:

CALumet 4591

DEL RADIO PATAISYMO PASAUKITE:
YARDS 2068

DR. V. A. ŠIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
744 West 35th Street
Valandos: 11-12; 2-4 ir 6:30-8:30
Pirmadieniais tik 2-4
Šventadieniais 11-12.

DR. WALTER J. PHILLIPS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas ir Residencija:
2155 West Cermak Road
OFISO VALANDOS
Nuo 7 iki 8:30 val. vakarais
ANTRAS OFISAS
2017 So. Western Ave.
Tel. CANal 7171
Nuo 8 val. ryto iki 5 val. kasdien

DR. AL. RAČKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Avenue
LIGONIUS PRIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiadienį ir Sekmad. tik susitarus.

DR. CHARLES SEGAL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
(2-tros lubos)

DR. MAURICE KAHN

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Avenue
Ofiso Tel.: Yards 0994
Res. Tel.: Kenwood 4300
VALANDOS
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. dieną

DR. A. JENKINS

(Lietuviai)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
OFISO VALANDOS:
Nuo 1-4 ir nuo 7-9 vakare
Trečiadieniais ir Sekmdieniais
pagal sutartį
Ofiso telefonas PROspect 6737
Namų telefonas VIRginia 2421

REMIKITE "DRAUGA"

KETURIOS LAISVĖS

"Pilnas diskusavimas Suv. Tautų taikos siekių yra galimas ginklas laimėjime karo", sako Elmer Davis, Direktorius Karo Informacijų Ofiso išleistojo knygutė "Keturiuos Laisvės".

Knygutė išleista Atlanto Čarterio sukakties sanvairėje. Ją paaškinama būtinuos laisvės, dėl kurių Suv. Tautos kovoja.

"Mūsų darbas yra laimėti šį karą kuogreičiausia", Davis sako. "Bet tam yra reikalingos milžiniškos pastangos. Ir laimėjimas greičiau įvyks jei Amerikos žmonės pilnai supras obeietyvus, dėl kurių jie kovoja. Mes ne tik kovojuame prieš ką nors, bet už ką — už laisvą pasaulį tiems žmonėms, kurie — kaip Valstybės Sekretorius sakė — supranta "jog jei gauti laisvę, reikia kovoti, kentėti ir mirti už ją. "Keturiuos Laisvės" ir diskusijos, kurios seks, bus naudinga geresniam supratimui to pasaulio, kokį mes norime įsteigti".

"Ašies tautos" rašoma knygutė, "žada pasaulį, kuriame užkariauti žmonės baigs savo dienas tarnaudami jų ponams". "Suv. Tautos; ji sako, "planuoja pasaulį, kuriame vyrai tiesiai stovi ir laisvai vaikščioja, laisvi ne nuo visos žmonškos bėdos, bet laisvi nuo baimės despotiškų jėgų, laisvi išvystyti kaip individualiai, laisvi vesti ir sutvarkyti savo reikalus".

"Mes ir mūsų alijantai", toliau rašo, "šandien kovojame, kad netik apgins garbingą praeitį, seną karišką šauksmą ir įsitikinimus, bet kad įvykdinti garbingesnę ir pilnesnę ateitį. Kovojantieji vyrai, grįždami iš karo, nebus patenkinti tik užtikrinimais nuobodaus saugumo: — jie tikės rasti darbo ir naudingą gyvenimą".

Kalbant apie keturias

laisvės OWI knygutė rašoma:

Kalbos Laisvė: "kad laisvai gyventi, žmogus turi atvirai kalbėti. Suvaržyk jo laisvą kalbą, jis viskuom bus nepatenkintas. Laisva valdžia realistiškiausia valdžia rūšis, nes ji netik pripažįsta, kad žmogus gali protauti, bet jis turi teisę pareikšti ir savo nuomonę".

Tikėjimo Laisvė: "Mes, tautos suvienytos kare, tarpe kurių visos didžios religijos reprezentuojamos, matome džiaugsmingą taiką, pagal kurios visos rasės tikės į žmogų, jo neliečiamą dvasią ir į įvertinimą gyvybės".

Laisvė nuo skurdo: "Kai kurios vietos pasaulyje kai kuriuo istorijos laiku džiaugėsi gerlaikiu, bet vietinis gerbūvis buvo įvykdytas skriaudimu kitos vietos: kuri buvo nualinta, ir karas visada grąšino. Dabar, industrialiniai pakeitimai praėitų 150 metų ir naujos vilys pareikštos žodžiuose Suv. Tautų davę prasmę žodžiams "laisvė nuo skurdo", ta laisvė netik gali-

JIS ŽYMES PRODUKCIJOS PROGRESĄ

Charles E. Wilson, prezidentas of General Electric Co., buvo paskirtas vice-chairman of War Production Board, ir jis yra paskirtas viršininku komiteto, kuris pažymės produkcijos progresą.

mas, bet ir reikalingas daktas.

Laisvė nuo baimės: "Užpuolingas karas, staigi ginkluota ataka, slapta policija — tie visi ant visados turi būti panaikinti, pirmas

Australijos jautiena papildys mėsos trukumus

Australijos jautiena papildys Jungtinių Amerikos Valstybių mėsos trukumą. Laivai, kurie iš Amerikos veža į Australiją kareivius ir karo medžiagą, atgal grįždami atvež iš Australijos jautieną į Jungt. Amerikos Valstybes jautieną mėsą.

žygis — paliuosuoti žmones nuo baimės, yra įsteigti pasauli, kuris negali save sunaikinti. Tai galima atlikti tik nuginkluojant agresorius ir neduodant jiems vėginkluoti. Paskutinį kartą mes juos nuginklavome, bet jie ilgai nebuvo nuginkluotais. Šį kartą tikrai bus nuginkluoti".

Šių knygučių galima gauti iš Office of War Information, Washington, D. C.

O. of W. O.

Kas laisvę brangina, tas perka War Bonds.

Nusižeminimas daugiau šviesos suteikia žmogaus protui, negu tuščias ir pakas gudravimas.

Triangle Range Oil

Kristaliniai balta range alyva dėl melynų liepsnos burnerių švariai dega!

Mes turime savo stake visokios rūšies alyvos dėl burnerių, namų vartojimui ar industrijai. Mūsų didelis stakas ir moderniški materialai mūsų trokuose užtikrina geriausią patarnavimą.

TRIANGLE OIL COMPANY
2430 West 26th Street
Chicago, Ill., Tel. CAN. 2020

CLASSIFIED ADS

"DRAUGO" DARBŲ SKYRIUS

"DRAUGAS" HELP WANTED
ADVERTISING DEPARTMENT
127 No. Dearborn Street
Tel.: RANDOLPH 9488-9489

HELP WANTED — VYRAI

DARBAS ATDARAS dirbti STOCK RUIME. Turi būti suvirš 17 m. senumo. Patogios aplinkybės, patenkinti alga. Proga įsidirbti.

THE MANHATTAN SHIRT CO.
14 E. Jackson Blvd.

GENERAL FACTORY HELP — Vyras suvirš 45 metų amžiaus, kurie yra patyrę prie "contalner" išdirbimo darbu, bet patyrimas nebūtinai reikalingas. Lengvi darbai. NATIONAL STEEL CONTAINER CORP., 6700 S. Leclaire.

PAGELBININKAI — jauni vyrai prie medžio išdirbimo mašinų, assemblers ir taipgi į shipping room už pagelbininkus.

STORKLINE FURNITURE CO.
4400 W. 26th St.

WAREHOUSE VYRAI Reikalingi dirbti už trokerius, nuolatini darbai, 57 1/2 centai į valandą, kartais ir overtime. Atsiskaito rašydami angliskai laiška ir pažymskite savo amžių, svorį, kokios tautos kilmės ir kur pirmiau dirbote. Adresuokite laiška sekanciai: POSTOFFICE BOX 788 Chicago, Illinois

VYRAI REIKALINGI, nežūrint kokio amžiaus, kurie gyvena toli į pietus ar toli į vakarus. Prie "Pick-up delivery" darbu. Nuolatini darbai.

UHELMANN OPTICAL CO.
55 E. Washington — 11th Floor

MAŠINISTAI (2), patyrę "instrument" vyras ar "model makers" reikalingi. Defense darbai. Galite dirbti overtime, jei tik norite.

ARMOUR RESEARCH FOUNDATION, 3312 So. State Street (už pakalys). Matykite Mr. Olsen ar pašaukite telefonu: VICTORY 6050

MILLWRIGHT ir MAINTENANCE VYRAI reikalingi. Turi turėti plating shop patyrimo.

GRUNWALD PLATING CO.
2559 W. 21st St.

COUNTER VYRAI VYRAI IR PORTIERAI Patyrimieji. Aukščiausia pradine alga mokama. Taipgi reikalingi vyrai be patyrimo prie apvalymo ir virtuvėje darbu. Atsiskaito antradienis ar ketvirtadienis nuo 9 iki 11 val. ryte.

THE MARQUIS CO.
2652 W. Montrose

TOOL IR DIE MAKERS, taipgi ir LATHE HANDS dirbti prie Bakelite moldų. Dabar proga išmokyti Bakelite mold išdirbimo amata.

1428 N. WELLS STREET

WOODWORKERS — Mattison Machine Operatorial. Pringle & Brodie Machine Operatorial ir Hand Turners. Overtime kas savaitę.

LIBERTY WOOD TURNING CO.
2560 WEST 21st PLACE

SCREW MACHINE Set-up Operatorial prie Acme Gridley automatic ir coneomatic mašinų. 100% karės darbai. 54 valandos savaitę. Kreipkitės į

MALL TOOL COMPANY
7740 South Chicago Avenue

PLATINKITE "DRAUGĄ"

GARY, INDIANA LAIDOTUVIŲ ISTAIGA PRUZIN FUNERAL HOME

Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja.
PHONE: 9000 620 WEST 15TH AVENUE

PASKUTINIS PAGERBIMAS

JOHN F. EUDEIKIS
Laidotuvių Direktorius
AMBULANCO Dieną ir Naktį
4605-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE
Tel. YARDS 1741-1742
4447 SOUTH FAIRFIELD AVENUE
Tel. LAFAYETTE 0727

RADIO PROGRAMAS — 8:00 val. Pirmadienį ir Ketvirtadienį, vak. iš stoties WGES (1390), su Povilu Šaltimieru.

MERGINOS — 18 iki 20 metų Prie lengvų dirbtuvė darbu. Dienomis. Patyrimas nereikalingas. Proga užsidirbti gerą algą dirbant ant "piece work".

EISENDRATH GLOVE CO.
2001 Elston Ave. — 5th Floor

OPERATORĖS Patyrimas prie single needle mašinų. Taipgi pirmasine nepatyrusias, kurios nori mokintis. Užmokestis laike mokymosi.

PROTECTION PRODUCTS CO.
615 No. Aberdeen

MERGINOS prie Counter ir Fountain darbu. Aukščiausia užmokestis, pilnas valgis ir uniforma. Sekundienais nereikia dirbti.

CHICAGO HEALTH FOOD CENTER.
19 E. Van Buren

MERGINOS reikalingos prie lengvų dirbtuvė darbu. Turi būti suvirš 13 metų amžiaus ir turi turėti gimimo liudijimą.

BREWER
6320 Harvard

HOTELYJE TARNAITES — suaugusios moterys pageldauamos. Šešios dienos. Gera užmokestis, pastovūs darbai. Uniformos duodamos.

FLAMINGO HOTEL
5520 South Shore Drive

DIRBTUVĖJE MERGINOS Nuo 18 iki 23 metų senumo. 45 centai į valandą. Kreipkitės į

JAPANING SPECIALITIES CO.
1750 West Carroll Avenue

OPERATORĖS — PATYRUSIOS Mes išdirbame plaukamus uniformus ir siūlome jums pastovus darbus su geromis darbo sąlygomis; piece-work su garantija, kuri užtikrina jums gerą algą. 40 valandų savaitę ir mokame jums laikas ir pusę už overtime. Atsiskaito ant 3-čio aukšto:

OTTENHEIMER & COMPANY
401-7 So. Green Street

MERGINOS Prie Dirbtuvė Darbu Mainantis shiftų darbas. Nuolatinal darbai. Bata 51 iki 55 centai į valandą. Tvirtos merginos pageldauamos. Turi mokėti rašyti ir skaityti angliskai.

TRANSPARENT PACKAGE CO.
3514 S. Morgan St.

PARDAVIMŲ KRAUTUVĖ Randasi gerovė vietoj, netoli McKinley Park. Labai geri įrenginiai. Pardavimų prieštasis — liga. Kreipkitės prie: Mr. Walter Nutow, 2200 W. 37th St., Chicago, Ill., tel. LAFAYETTE 6098.

AGENTAS reikalingas Roseland kolonijoje — rinkti prenumeratas ir išnešioti akatytoms laikraščius. Piginis atlyginimas labai geras. Atsiskaito į "DRAUGO" RASTINE, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill., arba pašaukite tel. CANAL 8010.

Žmogaus vertė paeina ne nuo to, ką jis turi, bet nuo to, kuo jis pats yra.

Aleksandras Didysis paklaustas, kur yra jo brangenybės, atsakė — "drauguose".

Mylėk savo gimtąją šalį, savo tautą — mylėk visur ir visada. (Dr. T. Toth).

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI

Chicagos

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų.

AMBULANCE

Patarnavimas

Dieną ir Naktį.

Mes Turime

Koplyčias

Visose Miesto

Dalyse.

LACHAWICZ IR SUNŠ

SKYRIUS 42-44 E. 108th ST.

2314 WEST 23rd PLACE

Tel. PULLMAN 1270

Phone CANAL 2515

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVE.

Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE

Phone YARDS 4908

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Telephone YARDS 1419

710 W. 18th STREET

Phone YARDS 0781

I. J. ZOLP

1646 WEST 46th STREET

Phone YARDS 0781

MAŽEIKAS

3319 LITUANICA AVE.

EVANAUSKAS

Phones YARDS 1138-39

Nacių kolonizacijos planai Rytų Europoje

Apie Vokietijos kolonizacinius planus Rytų Europos valstybėse, patirta iš Dresdeno Banko valdybos nario dr. K. Rasche, kuris buvo nuvykęs į Olandiją ir Haagėje laikė paskaitą apie vokiečių kolonizacijos istoriją, įsakmiai paminėdamas, kad vokiečiai kolonizavo Rytų Prūsiją, Klaipėdos kraštą ir buvo nuėję iki Dauguvos. Tai esąs kryžiuočių ordino nuopelnas.

Kalbėdamas apie dabarties vokiečių kolonizacinius planus, Rasche išsireiškė, kad "šandien vėl atsitaro kolonizaciniai galimūmai". Jiems kryptį nurodęs Adolfas Hitleris savo "istoriniu" pareiškimu, kuris skamba taip: "Mūsų užsienių politikos būsimas tikslas neturi būti nei vakarų, nei rytų orientacija, bet Rytų politika ta prasme, jog mes turime praplėsti mums reikalingą erdvę".

(Isteigta 1889 m.).

PETER TROOST MONUMENT CO.

MENISKI — VERTINGI

PAMINKLAI

MAUZOLEJAI

ŽENKLAI

PASITIKĖJIMO MUMIS

REKORDAS

81 firma virš 50 m. tos pačios šėimos rankose!

PERSONALIZED MEMORIALS AT NO ADDITIONAL COST.

Memorials Erected Anywhere

Workmanship and Material Unexcelled — and Obtainable at Lowest Prices.

BUY U. S. WAR BONDS WITH THE SAVING!

KREIPKITĖS PRIE LIETUVIO

JOHN W. PACHANKIS

Member of the Lithuanian Chamber of Commerce.

MODERNI Išvildinė PARODA:

4535 W. Washington Blvd.

Tel. ESTbrook 3645

REZIDENCIJA:

5919 South Troy St.

Tel. REPUBLIC 4298

VALANDOS: Kasdien 9-9 v. vak.; Šeštadienį ir Sekm. 9-6 val.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2234 South Oakley Ave. Chicago, Illinois
Published Daily, except Sundays
A member of the Catholic Press Association
Subscriptions: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00. Single Copy — 3 cents.
Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išleina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina: Jungt. Valst. Amerikos Valstybėse: Metams — \$6.00; Pusei Metų — \$3.50; Trims Mėnesiams — \$2.00; Vienam Mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — \$7.00; Pusei Metų — \$4.00. Pavienis numeris — 3c.
Skelbimų kainos prisiūnčiamos pareikalavus

Bendradarbiaus ir korespondentams raštų negražiname; jei nepašaloma tai padaryti ir neprišūnčiam tam tikrai pašto ženklų. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiūstus raštus ir ypač korespondencijas su ilgais nuorodomis. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašoma mašinėle), paliekant didelius tarpus patalysmams, ir vengiant polemikos ar asmeniškumų. Pasenusios korespondencijos laikraštis nededamos.

Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Žodis p. Hearstui

Praėjusį sekmadienį Herald-American pirmo puslapio pirmojo kolumnoje (editorijale) Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes priskaito prie Berlyno ašies. Sakoma, kad to dienraščio pirmo puslapio vadinamą "Editorial" skyrių veda pats tų laikraščių leidėjas p. William Hearst. Mes vis tik nesitikėjome, kad p. Hearst, kurio laikraščiai ne vieną kartą yra parodę lietuviams palankumą, galėtų parašyti tokią neteisybę Lietuvos adresu. Mes tuo stebimės, o lietuvių visuomenė, be abejonės, ir piktnis ir protestuos.

Mr. Hearst, Lithuania does not belong to the Berlin axis. She is occupied by Germany, striving for her life and existence and looking forward to the United States and the United Nations for liberation and re-establishment of her freedom and independence. Anybody who calls Lithuania an axis power, is doing a great injustice to the Lithuanian nation.

Lietuva yra, tokiu pat būdu vokiečių užgrobtą, kaip buvo užgrobtą Lenkija, Čekoslovakija ir kitos valstybės. Jai atimta laisvė. Ji yra persekiojama. Tūkstančiai jaunų žmonių prievarta yra išvežama sunkiems darbams į Vokietiją. Tūkstančiai geriausių lietuvių uždaryti į koncentracijos stovyklas, šimtai sušaudyti dėl to, kad jie kokių nors būdu pasipriešino okupantams, kad jie siekė sau ir visam kraštui laisvės ir nepriklausomybės.

Lietuvos ir jos žmonių akys yra atkreiptos į Ameriką ir santarvininkus. Jų išsilaisvinimo iš nacių jungo viltys yra sudėtos Jungtinių Valstybių vyriausybės rankose. Dėl to primesti bet koki šėšėli, kad Lietuva ir jos žmonės yra su ašim, reiškia — daryti lietuvių tautai didžiausią neteisybę.

Didžiajam Amerikos laikraštiniui p. Hearstui, be rodo, jau turėtų būti žinoma, kad ir Amerikos lietuviai yra griežčiausiu būdu nusistatę prieš Berlyno-Tokio ašį. Jie visomis savo jėgomis dedasi, kad tik greičiau toji pragariškoji ašis būtų sudaužyta. Lietuvos Pasivertęs Vašingtone Povilas Žadeikis taip pat aiškiai ir nedviprasmiškai savo laiku yra padaręs pareiškimą, kuriame tarp kitko pabrėžė:

"Lithuania unequivocally places her future in cooperation with the allied democracies now fighting for liberty and self-respect. Lithuania's prime and ultimate task is to get rid of German enslavement and restore sovereign rights to her people".

Tad, klausimas visai aiškus. Ir Lietuvos žmonės, ir užsieny gyvenę lietuviai, ir Lietuvos vyriausybės pareigūnai yra vienodo nusistatymo — eina su Jungtinėmis Valstybėmis ir jungtinėmis tautomis prieš nacių, fašistų ir japonų militaristų kombinaciją.

Tikimės, kad p. Hearst, kaip garbingas vyras, nenorės niekam daryti skriaudos, atšauks savo pareiškimą, kuriuo užgaunama lietuvių tauta.

Wendell Willkie kelionė

Wendell Willkie šiuo metu lankosi Sovietų Rusijoje, kaip specialus Prezidento Rooseveltto atstovas arba kaip "good will" ambasadorius.

Jis, be abejonės, Rusijoje pamatys tą, kas jam bus leista pamatyti: vieną kitą pavyzdinį fabriką, vieną kitą specialiai svečiams įtaisytą žemės ūkį, teatrą, baletą etc. Iš spaudos pranešimų jau pastebėjome, kad taip ir yra. Kuibysėvo teatre net turėjęs progos rusų baleriną pabučiuoti.

Būtų labai svarbu, jei Willkie turėtų progos pamatyti Rusijos žmonių gyvenimą tokiu, kokių jis yra. Ypač

svarbu, kad jam būtų leista pamatyti, kaip gyvena Baltijos kraštų tremtiniai Sibire ir kad jis surastų priemonę, kaip būtų galima tuos tikrai nelaimingus žmones sušelpiti. Jei jis tą padarytų, jis daug nusipelnytų žmoniškumui ir krikščioniškosios artimo meilės darbą atliktų.

Nėra abejonės, W. Willkie kelionė Rusijon ir į kitus kraštus atneš gerų pasekmių. Tarptautiniai santykiai bus sustiprinti, didesnis bus vieni antrais pasitikėjimas, bus sustiprintas ir vieningumas, kuris kare prieš Berlyno-Tokio ašį taip labai yra reikalingas.

Vis tik reikšminga

Jungtinių Valstybių prezidento Rooseveltto asmeninis atstovas prie Vatikano Myron Taylor, šiomis dienomis pasimatė su Jo Šventenybe Popiežium Pijum XII. Šiam tikslui M. Taylor specialiai skrido iš Amerikos lėktuvu. Nors Vatikanas yra apsuptytas prieš Ameriką kariaujančios Italijos, tačiau p. Rooseveltto atstovo kelionė nebuvo sutrukdyta.

Vatikanas, kaip valstybė, yra neutralus. Jis su nieku nekariauja ir nekariaus. Jis siekia taikos — teisingos ir pastovios taikos.

Neabejojame, kad Prezidento Rooseveltto atstovas, kalbėdamasis su Jo Šventenybe, tik taikos klausimus ir lietu.

Šventasis Tėvas trokšta pasauliui taikos ir ramybės, to paties trokšta ir p. Rooseveltas. Juk Amerika kariauti nenorėjo. Ji buvo įtraukta į karo ugnį blogos valios valdovų, taikos ardytojų, krikščioniškosios kultūros naikintojų. Kol piktosios pasaulio jėgos nebus nugalėtos, tol nebus taikos. Katalikų Bažnyčia su piktumu kariauja nuo pat Kristaus laikų. Dėl to šiandien visos pragaros jėgos yra sukilusios prieš krikščionybę. Jos siekia krikščionybę išnaikinti ir jos vieton pagonizmą pastatyti. Bet kaip visada Katalikų Bažnyčia išeidavo laimėtoja, taip ji išeis laimėtoja ir dabar.

Sv. Tėvas ir taip pat prez. Rooseveltas nori, kad po šio karo pasaulis susilauktų išmintingos, teisingos ir pastovios taikos. Todėl savo pasikalbėjimuose ir suranda bendrą kalbą.

Ši p. Taylor kelionė, kaip ir pirmesnės, turi daug reikšmės.

Lietuvaitė operos atidaryme

Mes nuosirdžiai didžiuojamės tais savo tautiečiais, kurie iškyla į Amerikos gyvenimo viršūnes. Ypač didžiuojamės ir džiaugiamės tais, kurie pasilieka ištikimi savo kilmę ir kiekviena proga garsina lietuvių tautos vardą.

Prie šių mes priskaitome Metropolitan operos artistę Anna Kaskas-Katkauskaitę.

Jinai yra ir gera dainininkė, artistė, ir gera lietuvaite.

Su pasitenkinimu pranešame žinią, kad būsimąjį sezoną Anna Kaskas dainuos ir Chicagos operoj. Laikraščiai jau skelbia, kad ji dainuos garsiojo Delibes'o operoj "Lakme", su kuria lapkričio 7 d. bus atidarytas čikagiškės operos sezonas. Chicagos lietuviai turės progos dar kartą pasiklausyti savo garsios tautietės šaunaus dainavimo ir pamatyti jos talentingą vaidinimą.

Anna Kaskas vadinamame Civic Opera House jau yra dainavusi prieš keletą metų. Bet tai buvo koncertas, kurį jai surengė dienraštis "Draugas".

SPAUDOS APŽVALGA

Ištirtini dalykai

"Sandara" savo pirmame puslapyje įdėjo rašinį, kuris yra vertas dėmesio. Dėl to mes čia jį ištisai atspausdiname:

"Po priedanga gelbėjimo Sovietų Rusijai mūsikiškai komunistai nori išplėsti čia savo įtaką ir susukti revoliucinius lizdus. Po priedanga "gynimo" Sov. Rusijos mūsikiškai komunistai nori priklimti savo kapšius pinigais ir atsilyginti politiniams priešinams.

"Iš jų laikraščių Chicagoje, Brooklyne ir gal kitur atrodo, kad nebe Maksim Litvinovas yra Sovietų ambasadorium Suvienytose Valstijose, bet Andriulis, Prūsėka, Bimba ir kiti. Pav. jie šaukia visa gerklę, jog pagarsinimas vardų tų lietuvių, kurie tapo ištremti į Sibirą esanti klaidinanti ir naciška propaganda. Tuo tarpu Sovietų ambasada Washingtono ne tik neužginčina ištėrimo, bet dargi jį patvirtina ir laiks nuo laiko suteikia tuo klausimu informaciją.

"Taigi įdomu būtų žinoti nuo kurio laiko tuli mūsų komunistų vadai tapo tiesioginiai sovietų atstovai, aukštesni net už patį Litvinovą?"

Michigano universitete yra stipri futbolininkų rinktinė. Daugumoj ji susidaro iš ateivių sūnų. Šiuo tarpu rinktinėje yra net penki čekų ir slovakių kilmės vyrai.

Vienu tarpu, kaip rašo Ann Arbor, Mich., laikraštis, prasidėjo ginčai. Čekoslovakijos kilmės vyrai pradėjo per daug girtis ir didžiūotis.

Jack Karvelis-Karwales, lietuvis, kurio tėvai gyvena Aušros Vartų parapijoje, Chicagoj, stojo ginti lietuvių vardą. Ir jis, anot to paties Ann Harbor laikraščio, stipriai atkirto:

"What do you mean, Czechoslovakia is the best? I'll have you know my father came from a town near Kaunas, Lithuania, 23 years ago and a Lithuanian doesn't have to take a backward step from anybody".

Tai buvo puikus ir teisingas 195 svarus sveriančio lietuvių studento futbolininko atsakymas, kuris visus kilusius ginčus užbaigė.

Karvelio gražus pavyzdys yra sektinas. Kiekvienas lietuvis, ar jis jaunas ar senas, atvykęs iš Lietuvos ar čia gimęs, sportininkas ar mokslininkas, politikas ar darbininkas, profesionalas ar biznierių — turi drąsiai ginti savo tautos vardą. Tai mūsų visų pareiga.

Lietuvių būti ne tik nėra gėda, bet garbė. Šio krašto lietuvių jaunimas šiandien pasižymi ir sporte, ir karioomenės eilėse, ir kultūrinėje veikloje, ir mokyklų suoluose ir dirbtuvėse.

Tik mums visiems reikia daugiau Karveliškos drąsos.

Ir Jack Sharkey-Žukauskas, buvęs pasaulio kumštinių čempionas, panašiu būdu, kaip ir Karvelis, atrežė laikraščių reporteriams, kai jie jį lenku pavadino. Jis nedvejodamas, drąsiai pasisakė esąs lietuviu.

Lietuvoje, dar revoliuci-

Po svieta pasidairius

jos čėsais, kuomet buvo ma dojos cecilizmas, arba "svieto lyginimas," vienas gaspadorius vežė į Panevėžį paršus parduoti. Vos įvažiavus jam į priemiestį, pasitiko jį vienas tokių "svieto lygintojų".

— Drauge, ką veži parduoti?

— Paršus, — atsakė gaspadorius, mislydamas suradęs gerą pirkėją. — Tikrai gražūs paršai, pigiai parduosiu, — perša kaimietis, atidarydamas doklę, kurioj, pavojaus nenujaušdami, paršai ramiai sau kriuksėjo.

Svieto lygintojas apžiūrėjo paršus, išsirikno geriausį, pasikišo po pažastim ir eina savais keliais.

— Palauk! — sušuko gaspadorius. — Užmokėk man už tą paršą!

— Žmogau, — atsiliepė

"svieto lygintojas", — tu turi paršų net pardavimui, o aš neturiu nei vieno. Tad bus labai teisinga, jei aš vieną sau pasiimsiu.

Gaspadorius "svieto lygintojo" nesivijo, nes pabijojo, kad šį nusivijęs, kiti iš užkampų nesubėgtų ir visų paršus neišnešiotų.

Baigęs šį cecilistų "svieto lygintuvą" papasakoti P-as, pridedo, kad, jei kas nevierija to atsiukimo teisingumui, tegu paklausia žmonių nuo panevezio. Daugelis jų atsimeina tą "svieto lygintoją" ir tą aisitikimą.

Vienoj šeimoje ženybinis gyvenimas kasdien ir buvo tikra pekla. Po kiek laiko susirgo žmona ir vyrui rodėsi, kad ji jau nebeįsigs. Norėdamas dar daugiau ją įskaudinti, vyras priėjęs prie lovos sako:

— Na, kai tu mirsi, su kuo aš turiu apsiženyti?

— Su paties Liucipero motina! — atkirto žmona.

— Įstatymai neleis, — at sakė vyras. — Juk dabar aš esu ženotas su jo dukterim.

— "Artistai, kaip ir poetai savaimi nepalieka. Reikia tokiu gimti.

— Aškus dalykas. Kas gi kur matė negimusę artistą arba poetą?

Spicpivirvio Dumkos

Viedmosių Andriukas mano, kooperatinės virtuvės įsteigimas tai komunizmas. Bet pas Staliną kitaip: ten pristatymas Lietuvo gydytojo medžių Sibire kirsti yra komunizmas.

Kalbamas Andriukas, tur būt, tik vieną akį turi: kai lietuvių laikraščiai prieš Hitlerį rašo, jis nemato, bet prieš Staliną tai ir patam-sėje pastebi.

LEGIONIERIAI ATI DARO KONVENCIJĄ

Amerikos Legiono nacionalinės konvencijos, Kansas City, atidarymo bendras vaizdas. Legionierių konvencijoj matyti tuščių kėdžių, tai nepaprastas reiškinys. Bet neužmirškime, kad gyvename karo metu.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE SVEIKINAME JUBILIATĄ!

Kun. B. Urba, Šv. Kazimiero Seserų vienuolyno kapelionas ir akademijos profesorius, kunigystės sidabrinio jubiliejaus proga šiandien Šv. Kazimiero vienuolyno koplyčioje 9 val. ryta aukos Šv. Mišias, Jam asistuos kun. Pr. Juškevičius, diakonu, kun. Pr. Lukošius, subdiakonu, kun. S. Valuckas, ceremonijų vedėjas. Šv. Mišių metu melsimės Kunigų-Kunigui laikyti mūsų gerb. jubiliatą stipriojo sveikatoj, laiminti jo apaštališkuosius pasiaukojimo darbus ir leisti jubiliatui dar ilgus metus sėkmingai darbuotis mūsų tarpe.

Šv. Kazimiero Seserų

Sveikas jubiliate! Didelio džiaugsmo jausimą širdyje patyrusios, kad kun. B. Urba švenčia savo kunigavimo 25-kių metų ju-

biliejų. Per tuos 25-rius metus, gerbiamas jubilatas yra nudirbęs didelį religinį, tautinį ir kultūrinį darbą mūsų visuomenėje. Su džiaugsmu ir dėkingumu žvelgiame į jubilato darbus turtingą gyvenimą, ypač mūsų rėmėjų draugijos tarpe.

Džiaugdamiesi jūsų jubiliejumi ir visais iki šiol nuveiktais darbais, nuosirdžiai sveikiname ir iš visos širdies linkim ir toliau eiti garbingu keliu, o Aukščiausiojo palaima telydi Jus visame.

Šv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų Draugija

Šv. Kazimiero vienuolyno kapelionui ir mūsų dvasios vadui kun. B. Urbai sveikinimai ir linkėjimai jo dvidėsimt-penkių metų sukaktuvių proga. Dievo palaimos, sveikatos, ilgo amžiaus linki jums —

Šv. Kazimiero akademijos alumnietės

Žaliasis ruduo

Iš prieštasties apstaus lietaus, medeliai ir žolėlė tebežaliuoja. Gražu tebėra laukuose ir už miesto išvažiavus. Už tai ir kviečiame visus geros valios seserų Kazimieriečių prietelius ir rėmėjus atvykti ARD paskutinį šios vasaros išvažiavimą Vytauto parke rugsėjo 27 d. Visiems patogų privažiut, net ir automobiliaus neturint ir paremti brangų tikslą.

Seserų Kazimieriečių kilnius darbus lietuvių visuomenei nei nemanome kartoti. Jos pirmutinės stoji grynai lietuvių kongregacijon darbuotis. Jos savo veiklą praplėtė iki tėvynės Lietuvos ir net iki tolimes Argentinios — Pietų Amerikos. Jos veda ir misijas New Mexico ir vis iš tų pačių menų įeigų ir jūsu, prieteliai, paramos. Tat, neatsisakykit paremti ir šį 'žaliojo rudens' pikniką.

Vytauto parke rugsėjo 27 d. bus malonu su savaisiais dieną praleisti. Bus ir muzika jauniems pasilinksinti. Prašom šio pikniko nepraleisti. A.

Šaunios Beleckų vestuvės

Town of Lake. — Rugsėjo 12 d., Šv. Kryžiaus bažnyčioje įvyko iškilmingas šliūbas, kurį kun. S. Jonelis suteikė Juozui Beleckui ir Angelai Simonis. Per šliūbą solio giedojo dain. E. Kegovičaitė.

Būdama pavyzdinga Sodalitijos narė, Angela ant Marijos altoriaus paaukojo gėlių ir nuosirdžiai pasimeldė, prašydama palaimos naujam luome.

Vestuvės buvo Syrena salėje, kur dalyvavo daug svečių ir jauniems sudėta sveikinimų ir dovanų. Sveikino jaunuosius ir kun. S.

LAIVYNO SEKRETORIUS SAKO KALBĄ

(Draugas' Acme telephoto)

Laivyno sekretorius Frank Knox sakė kalbą Amerikos legionierių konvencijai, Kansas City, Mo. Jo kairėje — legionierių komandierius Lynn U. Stambaugh.

PRAEITĄ SEKMADIENĮ VARGDIENIŲ SESERŲ GILDOS PIKNIKAS PUKIAUSIAI PAVYKO

Pelno padaryta \$450.00, bet tikimės pasiekti \$500.00. Nuosirdžiai dėkojam klebonui kun. J. Dambrauskui už leidimą parapijos daržo; visiems darbininkams — ems, aukotojams ir taip skaitlingai suvažiavusiems svečiams, ir vietiniams už taip gausią paramą.

Praeitą sekmadienį Vargdienių Seserų Gildos pirmas piknikas praėjo geriausiu pasisekimu. Daug dirbtai rengtasi prie šio pikniko visose Chicagos kolonijose, užtat šiandien galime pasigirti ir pasidžiaugti jo sėkme, nes pelno jau turime \$450.00, ir tikimės pasiekti iki \$500. Tai didelio ir gražaus darbo vaisiai. Vadinausi, pradžia dviejų Nekalto Prasidėjimo Panelės Šv. Marijos seserų kelionei iš Argentinios į Ameriką, jau turime. Pradžia to gražaus pasiryžimo piknike sukėlė didelį ūpą, ir, štai jau rengiamasi prie kito parengimo — Brighton Park kolonijoje spalio 11 dieną. Seka ir visa eilė parengimų kitose kolonijose. Taip pat skaitlingai suvažiavusių tarpe sukėlė toki ryžtingumą, kad apie keturi asmenys pasižadėjo trumpoje ateityje tapti amžiniais nariais, įmokėdami po 100 dolerių. Sveikiname tuos malonius ir brangius geradarius, ir laukiame jų nuosirdaus ištesėjimo. Taipgi, jei kas ir mazesnę auką suteiks šiam taip

dideliui, reikalingam ir kilniam dvių seselių-vienuolių kelionės lėšoms padengti auką, nuosirdžiai ir giliai įvertinsime. Prašome su aukomis kreiptis prie dvasios vado kun. J. Dambrausko.

Už taip sėkmingą pasisekimą Vargdienių Seserų Gildos pikniko, visų pirma dėkojam klebonui kun. J. Dambrauskui už suteiktą parapijos daržą, visiems darbininkams — ems, knygučių platintojams, dovanų suteikusiems ir visiems taip skaitlingai suvažiavusiems ir nuosirdžiai parėmusiems. Dėkojam biznieriams — Alex Alesauskas and Sons, 6343 So. Western Ave., baldų krautuvės savininkams už stambių auką (21 piece Brush Set); laidotuvių direktoriui John F. Eudeikiui, 4447 So. Fairfield Ave. ir 4605-07 So. Hermitage Ave. už 3 dol. auką.

DIDELIS IŠPARDAVIMAS Mūsų MILŽINIS STAKO MUZIKALINIŲ INSTRUMENTŲ. PASINAUDOKIT PROGA DABAR KOL DAR NEIŠPARDUOTI. TUBOS, CLARINETAI, TRUMPONAI, SAXAPHONES, FLUTES su "cases" — \$35.00, \$37.50, \$45.00 ir \$75.00. Visi garantuoti lengvą grojimą. KONCERTUI GUITARAI, SPANISKI MANDOLINAI, BANJOS, SMUKOS, TENOR BANJOS — \$6.50, \$8.50, \$12.50 iki \$35.00. STRIUNINIAI BASAI — \$60.00, \$125.00 ir \$150.00. BASO UZDENGALAS — \$12.00. SMITCELAJ SMUKOMS, STRIUNINIAMS BASAMS, VIOLAS ir CELLO — \$1.50, \$3.00, \$5.00, \$10.00 ir \$15.00. Striunos dėl visų viršminėtų instrumentų. BASS DRUMS, SNARE DRUMS — \$3.50, \$23.50, \$35.00, \$50.00. PEDALS, HI BOYS, CYMBOLS, DRUM HEADS pataloms jums palaukiant. MOUTH PIECE visiems brass ir "reed" instrumentams pritaikomi jų išpoms. EKSPERTYVAS VICTOR IR PRONOGRAFE patalynas. Atstatymas visų dalių Clarinetams, Trūboms, Saxaphonams, Smukoms ir Gitaroms. GOLDSTEIN'S MUSIC SHOP 914 Maxwell St., Chicago.

WHOLESALE

LIQUOR ISTAIGA

N. KANTER, sav.
MUTUAL LIQUOR CO.
4707 So. Halsted St.
Telefonas: BOULEVARD 0614

SHERWIN-WILLIAMS

Kem-Tone

DEL NUDAZYMO SIENŲ, LUBU... DEL NUDAZYMO SIENINES POPIEROS

Apdengta su vienu kotu... sausas į vieną valandą. Neturi jokio kenksmingo odos. Lengva vartoti. Plaunama.

JIS YRA PLAUNAMAS
Sumaišykite 1 gal. su vandiniu, padarykit 1 1/2 gal. miltavos. Jums ji kainuos, gatavas vartojimui, tiksliai \$2.98 už galioną.

Floor Sanders... \$1.50 už dieną.
Unscud Alyva... \$9.00 už gal.
Turpentinai... \$7.50 už gal.

BERLAND'S
PAINT & WALLPAPER STORE
Glass — Brushes
Popiera Sukarpome Veltui.
1917 SO. HALSTED STREET
Phone: CANAL 4866
Mes pristatom visur veltui

Vieną žodžiu — priimkite visi ir visos nuosirdžiausią lietuvišką dėkui, kas tik ko-kiu būdu prisidėjo ar parėmė Vargdienių Seserų Gildos pikniką. Kita proga bus smulkmeniškia viskas suminėta.

J. K.

RADIO

Primintina radio klausytojams užsistatyti savo radio ant stoties WGES šiandien, antradienį, 7 valandą vakare ir pasiklausyti Peoples Furniture Co. krautuvės reguliars programos, kurioje dalyvauja "granadieriai", M.

Batutis, F. Jakubauskas, J. Vanas ir kiti. Girdėsite smagių liaudies dainelių, muzikos, juokų, mįslių, patarimų ir gerų žinių iš Peoples Furniture Co. krautuvės rudens sezono atidarymo išpardavimą, kokių siūloma nepaprastų prekių vertybės.

Gražiausias Pasirinkimas Jaunavedėms

SUKNELIŲ PRIEINAMOMIS KAINOMIS

PILNAS PASIRINKIMAS SUKNELIŲ — SERMĖGŲ — SIŲTŲ IR KAILIŲ

Jaunavedėms Šyrai ir Suknelės Mūsų Specialybė

Labai geros rūšies moterų kailiniai, kailiukas papuoštai arba cloth kotali pasidūda aužmintomis kainomis.

ATEIKITE IR PATYS PAMATYKITE SIANDIEN!

PEOPLES CLOAK and BRIDAL SHOP

1711 W. 47th St. Yards 2588

Mrs. K. P. Dziubak ir Duktė, Sav.

\$100,000 STOCK LIQUIDATION PARDAVIMAS

SIŲTAI su dvejomis kelnėmis, 100% vilniniai, \$55.00 vertės "close out" kaina... \$22.00
Pirkite dabar ir sutaupykite pinigų.

VYRŲ ŽIEMINIAI O'COATS, \$29.50 vertės, parduoda dabar už... \$14.50

MOTERŲ IR MERGINŲ AUDEKLINIAI SPORT COATS, Puikiai pasiūti. Tikra vertė nuo \$15.00 iki \$35.00. Parduoda dabar nuo... \$9.75 iki \$16.75

FUR COATS, \$75.00 vertės, Parduoda po tiktai... \$29.00

VAIKŲ DRABUŽIAI, Valtams 4 šmotelų \$6.95 ir \$8.95 vilniniai siūtai, \$15 vert. aužmint. kaina

MERGAICIŲ KOTAI ir DRESĖS NEPAPRASTAI NUZEMINTOMIS KAINOMIS. Dresės vertos \$3.95, parduoda po tiktai... \$1.98

\$15.00 vertės KOTAI, parduoda po tiktai... \$8.75

GABEL'S CLOTHING STORE

733 Maxwell St.

ATDARA KAS VAKARAS IR VISĄ DIENĄ SEKMADIENIAIS

WHOLESALE FURNITURE BROKER

Dining Room Sets — Parlor Sets — Bedroom Sets — Rugs — Radios — Refrigerators — Washers — Mangles — and Stoves.

Nationally advertised items.

ALEX ALESAUSKAS and SONS

FACTORY REPRESENTATIVE

6343 South Western Avenue, Chicago

Telefonas — REPUBLIC 6051

CRANE COAL CO.

WEST VIRGINIA GENUINE POCAHONTAS

Kol dabartinis stakas dar neišparduotas, ir neturėdami vilties gauti daugiau tuojau, mes siūlome, tiesiog iš geležinkelio karo jums:

GENUINE POCAHONTAS, Mine run — labai lumpsuoti, tonas už tiktai... \$8.65

GENUINE POCAHONTAS, Pečiams dydžio. — Tikras Bargasas... \$8.95

BLACK BAND LUMP anglis, labai geri \$10.50 kepiniai pečiuose ir namų šildytuvams.

5332 SO. LONG AVE. TEL. PORTSMOUTH 9022

PASKOLOS DAROMOS

ANT PIRMŲ MORGICIŲ

GREITAI IR PIGIAI MENESINIAIS ATMOKEJIMAI

MUTUAL FEDERAL

Savings and Loan Association

OF CHICAGO

2202 W. Cermak Road

Telefonas:

Canal 8887

Ben. J. KAZANAUSKAS Sekretorius

Labai Svarbus Visuomenei PRANEŠIMAS

Nuo October pirmos anglių kainos tikrai bus pakeltos.

Pristatymas iš mainų kas-kart darosi sunkesnis.

Tikrai laimėsite pirkdami tuojau.

Petroleum Carbon kuras yra paimtas dėl Defense dirbtuvių, bet The Vilija Anglių Co. dar jų turi.

Ši firma turėdama 30 metų anglių biznyje patyrimą, pilnai gali patenkinti kiekvieną.

Pasirinkimui kuro geros rūšies kreipkitės pas —

THE VILIJĄ COAL CO.

3700 So. Spaulding Avenue

Phone: LAFAYETTE 2584

Savininkai — J. S. VITKUS ir J. J. PETRULIS

NEZIORINT KUR BŪNA — NAMUOSE — SVEČIUOSE — AR VAŽINĖJANT LAUKUOSE — VISA CHICAGO IR APYLINKĖS LIETUVIJA KASDIEN SU ATYDA KLAUSOSI:

MARGUTIS

RADIO LAIKRAŠČIO PROGRAMŲ

Vienintėlis ir Smagiasis Vakarinis Lietuvių Programas Amerikoje!

— VIENUOLIKTI METAI! —

SEKMADIENIAIS 1 val. p. p. KITOMIS Dienomis 9:30 v. vak. PENKTADIENIAIS 7 v. v.

WHFC-1450 kil.

6755 So. Western Avenue Phone: GROvehill 2242

CHICAGOS LAKŪNO NUGARĄ PRIEŠAS SUVARE 125 ŠARAPNELIUS

CHICAGIETIS GRĮŽO APLANKYTI SAVO TĖVŲ IR JIS PASAKOJA, KAIP PRIEŠAS IŠ KARO LAIVO JUOS PRADEJO ATAKUOTI IR KAIP, JŲ, DEVYNIŲ VYRŲ, ĮGULA IŠSIGELBBJO.

Didžiausiose pavojuose lakūnams pasiseka savo gyvybę išgelbėti. Devyni lėktuvų vyrai išsigelbėjo, kai į jų patroluojamąjį lėktuvą, į rytus nuo Islandijos jūroje, pataikė priešas iš priešlėktuvinių patrankų pradėjo šaudyti ir pataikė į mūsų lėktuvą. Ir tiesiai pataikė į kabiną, netoli esančią machine gun, prie kurios sėdėjau kaip lėktuvo mechanikas. Priešo šarapneliai išmeta mūsų kairią medžiagą iš lėktuvo, aš ir dar šeši esam prieš sužeisti. Lėktuvo pilotas bando lėktuvą laikyti, bet išeities kitos nėra kaip leisti į jūrą.

Lėktuvus pateko į miglas

Clifford R. Youmans apie šį įvykį taip pasakoja:

— Birželio 20 dieną išskridom apžiūrėti jūrų pakrančių. Užėjo miglos. Visur miglos ir miglos, nieko nematyti. Tada mūsų lėktuvo pilotas nusileidžia žemyn, kokią 300 pėdų nuo jūros vandens mūsų lėktuvus buvo. Mes nieko nema-

tēm. Tik staiga iš priešų karo laivo atidengiamą ugnį, bet mes jo nematēm. Priešas iš priešlėktuvinių patrankų pradėjo šaudyti ir pataikė į mūsų lėktuvą. Ir tiesiai pataikė į kabiną, netoli esančią machine gun, prie kurios sėdėjau kaip lėktuvo mechanikas. Priešo šarapneliai išmeta mūsų kairią medžiagą iš lėktuvo, aš ir dar šeši esam prieš sužeisti. Lėktuvo pilotas bando lėktuvą laikyti, bet išeities kitos nėra kaip leisti į jūrą.

Isakymas leistis į jūrą

Toliau Youmans pasakoja, kaip jie kokias tris valandas turėjo būti vandenyje, kol liko išgelbėti.

Apie tai Youmans sako: — Man ir dar šešiams igulos nariams buvo isakytas imtis gelbėjimo įrankius ir leistis į jūras. Kraštas buvo už kokių 3 mailių. Gelbėjimosi įrankiai buvo prieš kulkų sužaloti. Aš ir dar trys vyrai naudojam sužalotus gelbėjimosi įrankius, o kiti trys sekminga pasiekė krantą.

Po kiek laiko pamatēm lėktuvą, kuris tiesiai mums numetė gelbėjimosi valtelę. Ir taip buvo taiklus metymas, kad net William B. C. Smith'ui pataikė į galvą (per visą karą nebuvo sužeistas, tik dar šiek tiek nukentėjo). Gelbėjimosi valtelę jau turėjom, bet ji buvo apvirtusi ir labai sunku buvo ją atversti, bet pasiekė. Mus pamatė vietos gyventojai jūrose ir jie savo valtelėmis atplaukė prie mūsų ir mus išgelbėjo.

Plunksnų Kaldras PADAROME IŠ JUSŲ PATALŲ —

Kai perkate materialą iš mūsų krautuvės — už tikrai \$1.50

LANGAMS APDENGALAI — Drapes — pritaikomi VELTUI

Didelis Pasirinkimas Feranų, Draperių, Viršutinių Apdengalų Materialo.

BECK'S DEPT. STORE, Inc.

3221-25 S. HALSTED ST. Phone: YARDS 4778

Visas darbas ir prekės yra pilnai garantuota.

NACIŲ SUBMARINAS NUSKENDO, ĮGULA PAIMTA

(“Draugas” Acme telephoto)

Nacių submarino įgula suimta Kanados naikintuvo, kur tai smarkiose kovose Atlantiuke. Nacių submarino įgula buvo paimta perkelta į Kanados Assiniboine naikintuvą po to, kai nacių submarinas buvo sudaužytas ir nuskandintas.

PLĖŠIKAS NUŠOVĖS KRAUTUVĖS SAVININKĄ PABĖGO ŽMONIŲ AKIVAIZDOJE

GROSERNINKAS BUVO PLĖŠIKĄ UŽRAKINĖS, KRAUTUVĖJE. NETOLI MONROE “KAZKOKS” ŽMOGUS DEGINO MOTERIŠKĖS KRUVINĄ PALTĄ.

Pereito šeštadienio vakarą, 2300 E. 71 str., įėjo vyras ir paprašė bakamą duonos. Grosernės patarnautojas vyrui davė duoną ir vyras jam padavė penkis doleris. Kai tarnautojas jam gražino iš penkių dolerių gražą, tai vyras pareikalavo visų pinigų iš registro. Kilo ginčas. Tada krautuvės šeimininkas paklausė:

Pilotas, kuris nusileido lėktuvu į jūras irgi laimingai pasiekė krantą, nes jo lėktuvo vienas motoras pradėjo veikti.

Youmans šešias savaites išgulėjo ligoninėje ir ten buvo išimtos iš jo kūno dvi dešimtos penkios šarapnelių dėjos veikti.

Pradėjo imti vyrus kariuomenės iš pramonės

Jau pradėjo iš pramonės imti į kariuomenę tuos vyrus, kurie pramonėje nėra nepavduojami.

“kas čia yra”. Vyras trumpai atsakė: “Aš darau hol-dapą”. Krautuvės šeimininkas T. Papayanis patarė kostiumieriams bėgti iš krautuvės ir jis pats susikibo su plėšiku. Pagaliau ir pats šeimininkas išbėgo iš krautuvės ir užrakino duris. Plėšikas išmušė grosernės langą, išlindo pro jį ir trimis sūviais “hušovė” Papayanį. Ir tuojau plėšikas sėdo į automobilį, kuris stovėjo prie krautuvės. Tame automobilyje sėdėjo mergina, matyti, jo laukė, ir kartu jį pabėgo.

Daugelis žmonių šį įvykį matė, bet plėšikas paspruko.

Chicagos policijai pranešta, kad netoli Monroe Mich., 35 mailės į pietus nuo Detroito buvo matytas panašus automobilis, kurį vartojo plėšikas. Ir žmonės matė, kad ten buvo deginamas moteriškas kruvinas paltas. Policija spėja, kad plėšikas po groserninko nužudymo bus taip pat nužudęs ir moterį, su kuria jis nuvažiavo.

Prieš Papayanio nužudymą, taip pat buvo apiplėštas ir George T. Ruff, 2059 E. 75th Str., bet čia buvo paimta smulkių daiktų ir pabėgo su keturiais doleriais.

Illinois, Indiana, Wisconsin ir Michigan pareigūnai stropiai ieško plėšiko ir žmogžudžio.

Kiek šiame kare žuvo kanadiečių

Kanados karo vadovybė praneša, kad kanadiečių nuo šio karo pradžios apie 6,300 žuvo, buvo sužeisti arba yra dingę.

MOTINA SU MAŽAMEČIU KŪDIKIU IŠSOKO IŠ UGNIES LIEPSNŲ

KILUS GAISRUI DU SMARKIAI APDEGĖ

Keturių metų vaikas ir jo grandfather smarkiai apdegė pereito sekmadienio vakarą, kad kilo gaisras virtuvėje, 5711 W. 88th pl., Oak Lawn. Keturi vyresni, vaikai išsoko iš namų nesu sižeide. Jų motina šoko iš namo šešių pėdų aukščio. Motina apdegė, bet ji išgelbėjo jauniausį savo kūdikį, Dolores, 3 metų, iš nelaimės.

Chief Elmore Harker of the Oak Lawn fire department pareiškė, kad gaisras kilo virtuvėje, kada Peter Campanele, 45 m., virė sma-

lą namų taisymui. Šis namas buvo remontuojamas, jis neturėjo laiptų prie prišakinų durų.

Capanele's tėvas, Angelo, ir jo sūnus Anthony buvo nuvežti į ligoninę, jų nudegimai nuo ugnies labai pavojingi. Campanele's žmona, Angelina, išsoko su mažu kūdikiu pro prišakines duris, prieš tai ji iškėlė Anthony pro langą. Trys vaikai: Louis 11 m., Angelo 13 m., ir Marie 7 m. laimingai laiku pabėgo nuo ugnies.

Gaisras name padarė \$1,500 nuostolių.

MOTINA ŽUVO, KAD IŠGELBĖJUS KŪDIKIO GYVYBĘ

Mrs. Frances Gerzel, 26 m., 830 Prescott str. Waukegan, Ill., mažame vėžimelyje vežė šešių mėnesių savo sūnų — Dennis. Tuo laiku važiavo Foster Poole, 34 m., negras, 1807 Wallace ave., North Chicago, ir jis užvažiavo ant gatvės šaligatvio (sidewalk), 10th str. and Park ave ir North Chicago.

Kada motina pamatė kūdikiui pavojų, vežimėlį paskatė į šalį, o ji pati buvo automobilio labai sutrenkta. Nuvežta į Sv. Teresės ligoninę Waukegan mirė.

Mrs. Grezel's vyras Thomas, 27 m., yra Johns Manville fabriko darbininkas Waukegan's. Jie buvo vedę 1939 m., balandžio mėnesį.

REIKIA PAKEISTI ALIEJINIAI PEČIAI Į ANGLINIUS

JEI NENORIME ŠALTŲ — REIKIA KLAUSYTI ĮSPĖJIMŲ.

Paul M. O'Leary, aliejaus paskirtymo administratorius, pareiškė, kad apartamentai, namai ir industrijos įstaigos, kurios gali pakeisti kurenamus pečius aliejumi į kurenimą angliais, bet nepakeičia, tai negaus aliejaus kvotų.

Ligoninėms, kuriose reikia lingas remontas ryšiumi su pečių pakeitimu ir šis remontas būtų pavojingas ligonių sveikatai, tai joms daroma išimtis.

O'Leary sako, kad Jungt. Amerikos Valstybių kaimo Administracijos ofisas jau senai yra įspėjęs, kad gyventojai pakeistų aliejinus pečius į anglinius.

Šią savaitę gaus lauzui rinkti senų daiktų sąrašą

Visas šeimos Illinois Valstybėje gaus šią savaitę sąrašus, kurie parodys kokius senus daiktus, kokį lauzą gyventojai turi rinkti.

Kiekviena šeimininkė praeima patikrinti savo namus ir pažūrėti ar jos namuose kartais nesiranda tokių senų daiktų, kurie yra renkami karo produkcijai.

Mokiniai metalo vajuje

Nuo spalio 1 dienos katalikų ir viešų mokyklų 700,000 mokinių prisidės prie seno metalo rinkimo. Tikimasi, kad iki Padėkos Dienos (Thanksgiving) Chicagoje bus surinkta 10,000 tonų senų metalo karo produkcijai.

O'Leary pastebi, kad aliejaus atžvilgiu padėtis yra rimta ir ji reikalaujanti, kad aliejiniai pečiai būtų pakeisti anglimis kurenamais pečiais.

Jei nenorime šalti, tai reikia šiuos įspėjimus imti domėn.

Vakar sučiupta 77 už greitą važinimą

Nuo vakar dienos Chicagoje jau įsigaliojo įsakymas, kad nebūtų važiuojama greičiau kaip 35 mailės į valandą. Bet kai kas šio įsakymo nepaisė, todėl vakar vidurnaktį septynisdešimt septyni automobilistai buvo sulaikyti už greitą važinimą ir gavo baudos tiketus.

Galima važiuoti bulvarais ar keliais į valandą 35 mailės, bet kur pažymėta, kad tegalima važiuoti į valandą 25 ar 30 mailių, tai tas pažymėjimas ir dabar galioja.

Kelia mintį, kad būtų ir moterys priimtos į vyrų unijas

Peoria, Ill., šešiasdešimta me metiniame of the Illinois State Federation of Labor suvažiavime buvo iškelta mintis, kad ir moterys būtų priimtos į tas unijas, kuriose buvo tik vyrai, jei jos dirba defense darbus, kuriuos pirmiau dirbo vyrai, bet vyrams išėjus į karą, jų vietas užėmė moterys.

× Šv. Kazimiero akademikės, šandie švenčia kun. B. Urbos sidabrinį kunigystės jubiliejų. Rytą klauso šv. Mišių ir eina prie šv. Komunijos jubilato intencija, o po Mišių šv. jubilatą sveikina dvasine ir pinigine dovanomis.

× Anna Kaskas, Metropolitan Opera artistė, lapkričio 7 d. dainuos Mallike's rolę operoje “Lakme” Chicago Civic Opera House. Be abejonės, daugelis ir lietuvių tą dieną dalyvaus operoje, kad pasigerėjus mūs artistės dainavimu.

× Josephine Zizas, dukterė plačiai žinomo Chicagoje namų statymo kontraktoriaus, aukštuosius mokslus tęs Chicago universitete. Šv. Kazimiero akademijoje ji buvo viena pasižymėjusių studentų.

× Marijonai Brazauskaitė, žinomai L. Vyčių veikėjai, praeitą šeštadienį sužeista koja, kuomet Archer Ave. gatvėkary, kuriuo ji važiavo, kilo gaisras ir pasąžiuose sukėlė paniką. Laimė, kad žmonių gatvėkary buvo nedaug ir niekas sunkiau nenukentėjo.

× Andrius Daugirdas, “Draugo” specialus agentas, šiomis dienomis lankosi Bridgeporte ir renka prenumeras. Bridgeportiečiai labai domisi “Draugo” vajumi ir dienraštį užsiprenumeruoja.

× Ona Paukštienė, žmona dr. Juozo Paukščio, 4204 Archer Ave., praeitą savaitę augrėjo iš ilgesnių atostogų Bass Lake, Ind. Pats dr. J. Paukštys praleisdavo ten savo “week-ends”.

× Lorencas Balsevičius, sūnus West Side Bzniečių Balsevičių, 2325 S. Hoyle Ave., šandie liuosnorių išvyksta į kariuomenę. Vyresnis jų sūnus Jerry jau tarnauja kariuomenėje ir šiomis dienomis buvo parvykęs trumpoms atostogoms.

× Jonas Kuškauskas, sūnus Agnietės ir Jono Kulikauskų, sužinojęs, kad tėvas darbuojasi Vargdienių Seserų Gildos reikale, šiomis dienomis prisidėjęs \$10.00 auką iš Airijos, kur tarnauja Amerikos kariuomenėje, dviejų seserų-vienuolių kelionės lėšoms ir prašo atsiminti savo maldose. Rašo, kad gausias 10 dienų atostogų ir ta proga aplankysiąs kun. Matulaitį, M.I.C., Londone.

× Darius Girėnas postas praeitą sekmadienį dalyvavo net dvylikos vėliavų, kurioms dabar veikia kiekviena bloke įkasami stulpai, iškėlimo iškilme: 1 Brighton Park, 1 Gage Park, 3 Town of Lake ir 6 Marquette Park. Pastarojo kolonijoj vienoj vietoj vėliavą pašventino kun. Valančius, kitą — kun. Zakarauskas ir pasakė atstatinamas kalbas.

ATYDA!!

Budriko Rakandų, Radio, Jewelry Krautuvė dvejose lubos ir didelis beismontas pripildytas gausiai Rakanų, Pečių, Lovų, Matrasų, Karpetų užpildytą kada kainos buvo žemos. Ši rudens išparduodama sutau-pant 40 nuolaidos už cash ir ant išmokėjimo 12 mėnesių.

JOS. F. BUDRIK,

INCORPORATED
3241 S. Halsted St.
Tel. CALumet 4591

Budriko žymus Radio programos iš WCFL 1000 K. Sekmadienio vakare, 9 val. drama, dainos, orkestra.

PASKOLOS DAROMOS ANT PIRMŲ MORGICIŲ!

STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI

ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų!

PANAUDOKITE PROGĄ DABARTINĖMS ŽEMOMS NUOŠMIO RATOMS.

TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!

TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indėliai rūpestingai globjami ir ligi \$5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. Mokame 3 1/2%. Jūsų pinigai greitai išmokami ant pareikalavimo.

SENIAUSIA IR ŽYMAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA — 46 Metal Sekmingo Patarnavimo! —

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

TEL. CALUMET 4118 Jos. M. Mozeris, Sec'y. 3236 SO. HALSTED ST.